

REORGANIZACJA ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W USA

Stany Zjednoczone AP zreorganizowały swój system biurokratyczny zarządzania problemami narkomanii, oddzielając instytuty naukowe i przenosząc je z dawnej Administracji Alkoholu, Nadużywania Leków i Zdrowia Psychicznego (ADAMHA) do Narodowego Instytutu Zdrowia (NIH), którego liczne instytuty naukowe, zlokalizowane głównie w Beteździe, znane są dobrze setkom polskich stypendystów.

Trzy narodowe instytuty zajmujące się problematyką narkomanii (NIDA, Narodowy Instytut Narkomanii) i alkoholizmu (NIAAA, Narodowy Instytut Alkoholizmu i Nadużywania Leków) oraz zdrowiem psychicznym (NIMH, Narodowy Instytut Zdrowia Psychicznego) zostają włączone do Narodowego Instytutu Zdrowia, zachowując jednakże przez 5 lat swoją odrębność.

Natomiast w miejscu poprzedniej administracji (ADAMHA) utworzono z dniem 1 października 1992 r. Administrację Nadużywania Substancji i Ochrony Zdrowia Psychicznego (SAMSHA). Prezydent George Bush zdecydował, że SAMSHA będzie się składać z Ośrodka Leczenia Nadużywania Substancji (CSAT), Ośrodka Zapobiegania Nadużyciu Substancji (CSAP) i Ośrodka Służb Zdrowia Psychicznego (CMHS).

Dwa spośród tych trzech nowych ośrodków zastępują dawniejsze biura ADAMHA: CSAT zastępuje Biuro Poprawy Leczenia. Będzie on finansować programy zamkniętej podstawowej opieki zdrowotnej dla pacjentek w ciąży i po porodzie oraz ich dzieci, programy opieki ambulatoryjnej dla kobiet w ciąży i po porodzie, przyznawać fundusze na leczenie narkomanii i szkolenie doradców w sprawach leczenia narkomanii, finansować leczenie narkomanii w zakładach

karnych, a także finansować projekty unaoczniające problematykę narkomanii i ustalać i przyznawać „w blokach” określone kwoty (granty) na badania. Drugi nowy ośrodek (CSAP) zastępuje Biuro Zapobiegania Nadużywania Substancji (OSAP) i będzie finansować dwa główne programy OSAP, tj. program partnerstwa na poziomie gminy, oraz program dla młodzieży wysokiego ryzyka. Ośrodek CSAP będzie wprowadzał także inne programy zapobiegania i podejmować różne działania, w tym np. programy pomocy pracownikom i organizowanie nowej bazy narodowych danych o zapobieganiu; w jego skład wejdzie również Narodowy Dom Informacji o Alkoholu i Lekach.

Nowa jednostka, CMHS skoncentruje się na dostarczaniu świadczeń zdrowotnych dla osób psychicznie chorych. Jej zadaniem jest „poprawa dostępu do leczenia, zapobiegania i rehabilitacji” dla chorych psychicznie.

Administradora nowej Administracji mianuje Prezydent. Tymczasowym Administratorem został Dr Elaine Johnson. Oczekuje on na stałe mianowanie i na potwierdzenie Senatu. Jego dwaj asystenci zajmować się będą sprawami usług dla kobiet i zapobieganiem i leczeniem alkoholizmu.

Reorganizacja wyklucza fuzję instytutów z dawnej ADAMHA z jakimkolwiek innym instytutem przez 5 lat. Każdy z nich zachowa obecny system rady doradczej i nadzoru przez specjalistów z tej samej dziedziny.

Zmiany te są spowodowane zaleceniami, jeszcze sprzed roku, Sekretarza Zdrowia i Świadczeń Społecznych, L. Sullivana.

Celem tych zmian jest nasilenie działań zapobiegawczych w tej dziedzinie. Spodziewane są również korzyści naukowe wynikające ze spodziewanej możliwości przyspieszenia i nasilenia badań oraz integracji nauk behawioralnych i neurologicznych z szerokim wachlarzem badań prowadzonych w Narodowym Instytucie Zdrowia, co umożliwi wydajną interakcję między różnymi dyscyplinami. Spodziewane jest również, że zwiększy się świadomość społeczeństwa, jak poważne i znaczące dla zdrowia narodu są problemy zdrowia psychicznego i uzależnionych zachowań.

Wydaje się niezbędną zmianą postaw społecznych wobec narkomanii, a także zmiana priorytetów i akcentów w programach zmierzających do ograniczenia nasilenia uzależnień lekowych i al-

koholizmu. W zapobieganiu niezbędne jest uwzględnienie realnych możliwości ekonomicznych ludzi i rządów. Prowadzona przez długie lata „wojna z narkotykami”, zmierzająca do zredukowania dostaw narkotyków nie dała wymiernych skutków. W zapobieganiu główny nacisk przesuwają się obecnie na zmniejszanie popytu. Już szczyt ministerialny w Londynie, zorganizowany w 1990 r. jeszcze przez poprzedniego premiera, panią Margaret Thatcher wykazał wyraźnie, że niezbędna jest zmiana priorytetów, a Zjednoczone Królestwo organizując ten „Szczyt” przyłączyło się do państw, które uważają, że konieczne jest akcentowanie działania dla zwalczania popytu.

Chyba już najwyższy czas, aby odbrzązować obraz narkomanii. Może wreszcie znikną pozytywne obrazy wspaniałych doznań „podróżny”, blasku i zachęty tajemnicy, mistycznych przeżyć i przyjemności. Może świadomość straszliwej tragedii zrujnowanego życia tylu tysięcy najbardziej obiecujących młodych ludzi, będzie prawdziwie przedstawiana, a narkomana można będzie traktować jak zwykłego chorego.

Przyszłość pokaże, czy zmiany w systemie administracji USA przyniosą poprawę w dramatycznie złej sytuacji w dziedzinie narkomanii w Ameryce. Utworzenie w 1992 r. programu INVEST, którego celem ma być nasilenie współpracy naukowej USA z Europą, zapowiada nową erę. Czy nowa administracja będzie skłonna do dalszego rozwoju współpracy z Polską?

Zobaczmy.